

28.01.2021

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE :*****Çavuşoğlu: Yunanistan ile toplantı olumlu bir ortamda gerçekleşti***

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Yunanistan ile 5 yıl aradan sonra yapılan istikşafi görüşmelere ilişkin açıklama yaptı. Çavuşoğlu, Yunanistan ile istikşafi görüşmelerin olumlu bir ortamda gerçekleştiğini belirterek, "Yunanistan'ın provokasyondan vazgeçmesi gerekiyor. Bunun kimseye faydası yok" dedi. (TRT Haber)

Çavuşoğlu Hollanda Dışişleri Bakanı ile görüşti

Sekizincisi gerçekleşen Türkiye-Hollanda Wittenburg Konferansı sonrası açıklama yapan Çavuşoğlu, "İkili ilişkilerimizi geliştirerek elde edeceğimiz çok sayıda karşılıklı çıkarlarımız var. Toplumlarımızın lale sevgisinden çok daha fazla ortak yönü var. Her iki millet de girişimci ve pratik düşünmeyi seven insanlardan oluşuyor" dedi ve Türkiye olarak göçmen mutabakatının ve gümrük birliğinin güncellenmesini ve vize serbestisinde adım atılmasını istediklerini kaydetti. (EuroNews)

Erdoğan Elon Musk ile görüşti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tesla ve SpaceX'in Kurucusu Elon Musk ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından yapılan açıklamada, görüşmede "Türkiye'deki kamu ve özel sektör kurumları ile şirket arasında uzay teknolojileri başta olmak üzere farklı alanlarda iş birliğine ilişkin hususların ele alındığı" bildirildi. (DW Türkçe)

Terör gündemi

- Balıkesir merkezli 58 ilde jandarma tarafından düzenlenen DEAŞ operasyonunda, haklarında gözaltı kararı verilen 148 şüpheliden 126'sı yakalandı.
- Mardin kırsalında terör örgütü PKK'ya yönelik operasyonda tespit edilen sığınak ve depolarda, mühimmat, silah ve yaşam malzemeleri ele geçirildi.

- Ankara'da, FETÖ soruşturması kapsamında 3'ü emekli tuğgeneral, 1'i sivil 4 kişi hakkında gözaltı kararı verdi.

2. AVRUPA :

BM, Yemen hükümetini 'para aklama' ile suçladı

Birleşmiş Milletler (BM), bağımsız uzmanlar paneli, dünyanın en büyük insani krizlerinden birinin yaşandığı Yemen'de hükümeti gıda tedariki için kullanılacak kaynaklarla "para aklamak ve yolsuzluk yapmak", Husileri ise 1,8 milyar dolar devlet gelirine el koyarak bu kaynakları savaşa aktarmakla suçladı.(EuroNews)

AB-AstraZeneca görüşmesinden anlaşma çıkmadı

AB Komisyonunun sağlıktan sorumlu üyesi Stella Kyriakides, AstraZeneca CEO'su Pascal Soriot ile aşının tedarik meselesini görüştüklerini duyurdu. Görüşmenin yapıcı bir atmosferde geçtiği belirtilirken, iki taraf arasında anlaşmanın sağlanamadığı açıklandı.(Bloomberght)

İngiltere ve Avustralya ticaret görüşmelerinin bir sonraki turu Şubat ayı için başlayacak

Konuyla ilgili bir kaynak Reuters'e verdiği demeçte, Avustralya ile İngiltere arasında yapılacak bir serbest ticaret anlaşması için bir sonraki müzakere turunun, ticaret bakanlarının geçen hafta yaptığı konuşmanın ardından Şubat ayında gerçekleştirileceğini söyledi.(Reuters)

Fransa, ilk adımı atması gereken tarafın İran olduğunu düşünüyor

Fransa Cumhurbaşkanlığı'ndan bir kaynağın, dün bir diplomasi muhabirine verdiği demecinde Paris'in İran ve nükleer anlaşma hususunda açık ve net bir şekilde ABD'nin yaklaşımını benimsediği görülüyor. Söz konusu kaynağın açıklamasının, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile Biden arasında gerçekleşen telefon görüşmesinden iki gün sonra gelmesi dikkati çekti.(Şarkul Avsat)

Tihanovskaya: AB ve ABD daha cesur ve güçlü olmalı

Belaruslu muhalif lider Svetlana Tihanovskaya, AB ve ABD'nin ülkedeki 'tartışmalı Devlet Başkanı Aleksandr Lukaşenko iktidarının' sona ermesine yardım sunma konusunda daha cesur ve güçlü olması gerektiğini söyledi.(Sputnik)

Doğu Akdeniz

- Yunanistan Dışışleri Bakanı Dendias: Ülke karasularını genişletmek egemen bir haktır. Yunan hükümeti uygun bir zaman olduğunu düşünürse bunu uygulayacak. Bu konuda Türkiye ile ya da başka kimseyle müzakere etmeyecek.
- E. Amiral Cem Gürdeniz: Unutulmamalıdır ki; anavatanımızın savunması Mavi Vatan'dan başlar, milli silahlarla donatılmış donanma Mavi Vatan ve anavatan savunmasının omurgasını oluşturur. Türkiye'nin donanma başarısı hem sahada yani denizde hem de savunma sanayiinde görkemlidir. Ege ve Akdeniz'de dengeler halen Türkiye lehinedir. Türkiye ve Yunanistan milli güç unsurlarını karşılaştırmak bu konuda fikir verir. O nedenle Ege ve Akdeniz'de dengelerin değişimi Türkiye'nin iradesine bağlıdır.
- Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu: (İstikşafi görüşmeler) Görüşmelerin tekrar başlaması önemli. Arzumuz devam etmesi. Yunanistan'ın provokasyondan vazgeçmesi lazım.
- Dışışleri Bakanı Çavuşoğlu, Türkiye'nin daha önce öneride bulunduğu Kıbrıs konulu "5 +Birleşmiş Milletler" toplantısı ve Doğu Akdeniz Konferansı'na hazır olduğunu söyledi.
- İspanyol ESPS CRİSTOBAL COLON ve TCG GAZİANTEP firkateynlerinden oluşan NATO Daimi Deniz Görev Grubu-2 (SNMG-2) ile TCG GEDİZ firkateyni geçiş eğitimi icra etti.
- VOA'ya konuşan Yunan Yetkililer: "Türkiye ile diplomatik süreci destekliyoruz, fakat silahlı kuvvetlerini güçlendirme planlarımızdan vazgeçmeyeceğiz."
- Atina merkezli Pentapostagma: İsrail, bazı ülkelerde ABD askeri üslerine konuşlandırılmak amacıyla füze savunma sistemleri geliştirmek için onay aldı. Yunanistan, bir ABD kalesine dönüşüyor. Girit'te Demir Kubbe sisteminin kurulması bunun çok açık bir göstergesi olacak. @akdenizpolitik
- ABD, Doğu Akdeniz Gaz Forumu'na katılmak için başvuruda bulundu.
- Hafter'e bağlı El-Bayda İdare Mahkemesi, Türkiye-UMH arasındaki Denizcilik Anlaşmasının geçersiz olduğuna hükmetti. (Hafter, BM tarafından tanınmıyor. BM'nin tanıdığı meşru hükümet UMH(Serrac) hükümetidir.)

3. ORTA DOĞU :

Caferi: İsrail'in işgalciliği bölgenin güvenliğini tehdit ediyor

Suriye'nin BM Daimi Temsilcisi olan Dışişleri Bakan Yardımcısı Beşar Caferi, İsrail'in Arap topraklarını işgalinden bu yana 50 yıldan fazla bir süre geçmesine rağmen bu işgalin bugün devam ettiğine, Güvenlik Konseyi'nin sorumluluklarını yerine getiremediği ve işgale son veremediği durumunda, bölgemizde gerginliğin ve çatışmanın devam etmesindeki temel faktör olduğunu belirtti. (al-Manar)

Rusya ve Suriye güçlerinden Dera kırsalına operasyon sinyali

Rusya'nın Suriyeli muhalifleri, ABD ile 2018 yılının ortalarında imzalanan anlaşmadan bu yana ilk kez anlaşma şartlarını kabul etmedikleri takdirde Dera kırsalını bombalama ve silahlı muhalifleri ülkenin kuzeybatısına sürme tehdidinde bulunmasının ardından, Suriye savaş uçakları, söz konusu anlaşmanın imzalanmasından bu yana ilk kez Dera'nın batısındaki muhalif gruplar üzerinde baskı kurmak amacıyla ülkenin güneyine uçtu. Suriye İnsan Hakları Gözlemevi (SOHR), Suriye rejiminin, 2018'de Dera'nın kontrolünü tamamen ele geçirmesinden bu yana ilk kez ilin batı kırsalında savaş uçakları görüldüğünü aktardı. Bu gelişme Rus ve rejim güçlerinin Dera'nın batısındaki bölgelerde karadan ve havadan askeri operasyon başlatma tehdidinin ardından yaşandı. (Şarkul Avsat)

Ahmed Gannuş, Rusya desteğiyle öldürüldü

Halep'in kuzeydoğusundaki Cerablus'ta, "Feilak el-Şam" grubunun komutanlarından Ahmed Gannuş, Rusya desteğiyle öldürüldü.

Haseke ve Kamışlı'da Amerikan işgaline karşı gösteri

Suriye'nin Haseke ve Kamışlı kentlerinde bölge sakinleri, Amerikan işgalini protesto etmek için gösteri düzenlendi. Eylemciler, Amerikan askerleri ve ABD destekli Kürt militanlarının Suriye'nin doğu bölgeleri üzerindeki işgalinin son bulmasını istediler. Göstericiler ayrıca, yerleşim bölgelerine yönelik kuşatmanın sürmesi, gıda malzemelerinin engellenmesi, ulaşım sektörünün tatil edilmesi ve öğrencilerin okullara gidememesini kınadılar. (Hadfnews)

İran'dan Almanya'ya kimyasal silah tepkisi

İran'ın Cenevre'deki BM karargahında daimi temsilcisi İsmail Bekai Hamene, İran İslam Cumhuriyeti Almanya'nın Saddam rejimini kimyasal silahlarla donatması ile ilgili meselenin

daimi takipçisi olacağını belirterek, zaman aşımı kimyasal silahlarla işlenen beşeriyet karşıtı cinayetleri ve savaş suçlarını aklayamayacağını belirtti. Bekai Hamene, bu konuda Almanya yönetimi sorumlu olduğunu, Saddam'ın kimyasal silahlarla donatılmasında yer alan tüm özel ve tüzel kişilerin bu diktatörün savaş suçlarına ortak olduğunu ve hepsinden hesap sorulması gerektiğini belirtti. (al-Alam)

Taliban Tahran'da

Tahran'a gelen Taliban heyeti, İran Milli Güvenlik Yüksek Konseyi Sekreteri Ali Şamhani ile görüştü. Görüşmede Şamhani, ABD bölgede savaş ve kriz çıkarma mazisine işaretle, Amerika Afganistan'da barış ve huzur peşinde olmadığını, Amerika'nın Afganistan'a yönelik stratejisi savaş ve kan akmanın devam etmesinden ibaret olduğunu vurguladı. Şamhani, ABD sözde barış müzakereleri şovu yaparak, Afgan grupların arasında müzakereleri çıkmaza sürüklemeyi ve böylece onları Afganistan'da güvensizlik ve istikrarsızlıktan sorumlu göstermeyi amaçladığını kaydetti. Şamhani, Afganistan'ın kaderinin belirlenmesinde tüm etnik grupların barışçıl bir süreçte rol ifa etmelerine vurgu yaptı. (İSNA)

İran, nükleer tesislerine saldırı tehdidinde bulunan İsrail'i uyardı

İran Genelkurmay Başkanlığı Sözcüsü Tuğgeneral Ebulfazl Şikarçi, İsrail Genelkurmay Başkanı Kochavi'nin saldırı tehditlerine cevap verdi. İran, İsrail Genelkurmay Başkanı Aviv Kochavi'nin, Tahran'ın nükleer tesislerine muhtemel bir saldırı için orduya hazır olma talimatı vermesinin ardından herhangi bir saldırıda Tel Aviv ve Hayfa'yı vuracağı tehdidinde bulundu. (Sputnik)

BM, Yemen'e yaptırımların kaldırılması çağrısında bulundu

BM sözcüsü Stephen Dujarric Salı akşamı yaptığı açıklamada, "Milyonlarca Yemenli açlık çekerken, ülke ticaretin durmasına tahammül edemez" dedi. BM sözcüsü ayrıca ABD'yi Yemen Ensarullah hareketini terör listesinden çıkarmasını istedi. ABD Hazine Bakanlığı Pazartesi gecesi, Washington'un Yemen Ensarullah hareketine yönelik yaptırımlarının bir kısmı için bir aylık muafiyet verdiğini duyurmuştu. (Elnashra)

4. AFRİKA :

ABD, Libya petrolünün askıya alınmasından endişeli

ABD'nin Trablus Büyükelçisi Richard Norland, 26 Ocak'ta Libya enerji sektörünün bir kez daha olası kapatılmasının tüm Libya halkına zarar vereceğine ilişkin endişelerini dile getirdi.

ABD Büyükelçiliği, 26 Ocak'ta yaptığı kısa bir açıklamada, görevini Tunus'ta sürdüren Norland'ın, Fayiz es-Serrac başkanlığındaki Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne (UMH) bağlı Petrol Kuruluşu Başkanı Mustafa Sanaullah ile endişeleri hususunda görüşmede bulunduğunu duyurdu. (Şarkul Avsat)

İngiltere, paralı askerlerin ülkeden ayrılması çağrısı yapıyor

İngiltere, Libya'daki büyükelçiliği aracılığıyla ateşkes anlaşmasının 23 Ekim'de Cenevre'de sağlanan ateşkes anlaşması hususunda, 5+5 Ortak Askeri Komite tarafından yayınlanan bildiriye memnuniyetle karşıladığını duyurdu. Aynı şekilde komitenin anlaşma şartlarının uygulanmasına yönelik attığı önemli adımlara da övgüde bulundu. Ateşkesin uygulanmasında Ortak Askeri Komite ve Birleşmiş Milletler (BM) misyonuna desteğini sürdüreceğini açıklayan İngiltere, tüm taraflara da 'Libya'daki tüm yabancı güçlerin ve paralı askerlerin derhal geri çekilmesi ve sahil yolunun yeniden açılması da dahil olmak üzere, ateşkes anlaşmasının uygulanması için gösterilen çabaları hızlandırma' çağrısı yaptı. (Şarkul Avsat)

Güney Kore Büyükelçisi yeniden Trablus'ta

Serrac'ın yardımcısı Ahmed Maitik ise geçen pazartesi akşamı Trablus'ta, Güney Kore Büyükelçisi Lee Sang Soo ile Trablus'taki büyükelçilik çalışmalarının yakın zamanda yeniden başlaması ve Koreli şirketlerin geri dönüşünü ele aldı. Soo'nun iki ülke arasındaki birçok alanda iş birliği ilişkilerine övgüde bulunduğu ve Koreli firmaların Libya'daki çalışmalarına yeniden başlama arzusunu dile getirdiği belirtildi. (Şarkul Avsat)

UMH'den güç gösterisi

UMH güçlerinin yürüttüğü Burkan el-Gadab (Öfke Volkanı) operasyonu odası, geçen pazartesi akşamı, başkent Trablus'ta 'Terörle Mücadele Gücü Komutanı Muhtar el-Cahari ve UMH Sözcüsü Muhammed el-Kanunu'nun katılımıyla bir toplantının düzenlendiğini gösteren görüntüler yayınladı. Durum, bir güç gösterisi olarak yorumlandı. (Şarkul Avsat)

Fransa-Mali ortak operasyonlarında 100 militan öldürüldü

Mali ordusu yaptığı yazılı açıklamada, ocak ayı içerisinde Mali'nin merkezinde gerçekleştirilen Fransa-Mali ortak askeri operasyon sonucunda 100 militanın etkisiz hale getirildiğini ve 20 kişinin ise gözaltına alındığını duyurdu. Mali ordusuna ait web sitesinde

yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi: “2-20 Ocak arasında, Mali ordusunun Fransa Barkane güçleri ile düzenlediği ortak askeri operasyonda 100 teröristin öldürüldüğünü, 20 kişinin tutuklandığını ve birçok motosiklet ve askeri teçhizata el konuldu.” Söz konusu operasyon orduya yakın kaynaklar tarafından da doğrulandı.

5. ASYA :

Çin basını: Çözmek için Biden'ın yardımına ihtiyaç duyulan bir sorunumuz yok

Çin Komünist Partisi'ne (ÇKP) yakınlığıyla bilinen Global Times gazetesi, Biden yönetimiyle birlikte Çin-ABD ilişkilerinin geleceğiyle alakalı bir analiz yayınladı. Editoryal imzayla yayınlanan yazıda, Beyaz Saray'ın yeni Sözcüsü Jen Psaki'nin Çin'le ilgili açıklamaları hatırlatılarak, Biden yönetiminin Çin'e bakışının ve nitelendirmesinin Trump yönetimiyle 'neredeyse aynı olduğu' belirtildi.(Sputnik)

Azerbaycan - Ermenistan Son Durum

- Rusya Savunma Bakanlığı 27 Ocak'ta Dağlık Karabağ'daki barışı koruma harekatı alanındaki durumu yayınladı: Dün 192 Ermeni, Dağlık Karabağ'a döndü, toplamda 51 408 kişi dönüş yapmış oldu.
- Şuşa'ya Rus Barış Güçleri refakatinde geçen Azerbaycan ordusu konvoyunu Ermeni askerler el işaretleriyle taciz etmeye çalışıyor.
- İran Dışişleri Bakanı Ermenistan'a gitti. Mohammad Javad Zarif, Zvartnots Uluslararası Havalimanı'nda Ermenistan Dışişleri Bakan Yardımcısı Gagik Galachyan tarafından karşılandı.

6. ABD :

ABD: Trump yönetiminin 'Çin'in Uygurlara soykırım yaptığı' kararı inceleniyor

Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı, Çin'in Uygur Türklerine soykırım yaptığına ilişkin Donald Trump başkanlığındaki bir önceki yönetimin aldığı kararının gözden geçirildiğini duyurdu. Bir önceki Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Biden'ın göreve gelmesinden bir gün önce, Çin'in, Sincan Uygur Özerk Bölgesinde "soykırım" ve "insanlığa karşı suç" işlediği sonucuna vardıklarını açıklamıştı.(EuroNews)

ABD'nin BM Büyükelçi Vekili Mills, Biden yönetiminin Orta Doğu politikasını açıkladı

ABD'nin Birleşmiş Milletler (BM) Büyükelçi Vekili Richard Mills, BM Güvenlik Konseyi'nde yaptığı konuşmada, ABD Başkanı Joe Biden yönetiminin Orta Doğu politikasına değinerek, "Biden'ın Orta Doğu politikası, tutarlı bir Filistin devleti ile İsrail'in barış ve güven içinde yaşaması için iki devletli çözümü desteklemek olacak" dedi.(Şarkul Avsat)

Blinken'den 'nükleer anlaşma' açıklaması

ABD Dışişleri Bakanı Blinken, Trump yönetiminin tek taraflı olarak çekildiği İran nükleer anlaşmasına ilişkin "İran yeniden anlaşmaya uymayı kabul ederse biz de anlaşmaya döneceğiz" değerlendirmesinde bulundu.(Sputnik)

Blinken'den NATO görüşmeleri

ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg ile görüşmesinde, "ABD'nin NATO'nun güçlendirilmesine olan bağlılığını" vurguladı. ABD Dışişleri Bakanı Blinken ayrıca Fransa, Almanya ve İngiltere dışişleri bakanları ile de NATO'ya ilişkin ayrı ayrı görüşmelerde bulundu.(Haber Türk)

Biden F-35 satışına onay veren anlaşmayı askıya aldı

Amerika Birleşik Devletleri'nde başkanlık görev değişimin ardından Joe Biden yönetimi, aralarında Birleşik Arap Emirlikleri'ne satış onayı verilen F-35'lerin de bulunduğu birçok askeri satışı geçici olarak askıya aldı. Birleşik Arap Emirlikleri ve ABD arasında imzalanan F-35 tipi savaş uçağı ve SİHA'ların yer aldığı "savunma paketi" anlaşmasının değerinin 23 milyar dolar olduğunu açıklanmıştı.(EuroNews)

7. RUSYA :***Rusya, G7 ve AB'yi içişlerine karışmakla suçladı***

Rusya Dışişleri Bakanlığı söz G7 ve AB'nin, aktivist Aleksey Navalny'yın tutuklanmasını kınayan ortak açıklamasına, tepki gösterildi. Rusya'nın uluslararası yasaları ihlal ettiği yönündeki suçlamaların "asılsız" olduğu belirtilen açıklamada, "Bu açıklamayı, iç işlerine kabaca müdahale ve düşmanca adım olarak değerlendiriyoruz." ifadesi kullanıldı. (tass/ria)

Rusya Devlet Duması, START-3'ün uzatılmasını öngören anlaşmayı onayladı

Rusya parlamentosunun alt kanadı Duma, 5 Şubat'ta sona erecek olan ve nükleer alandaki tek mevcut anlaşma olma özelliği taşıyan Stratejik Saldırı Silahlarının Azaltılması Anlaşması'nın (START-3) uzatılmasını öngören anlaşmayı onayladı. (tass/ria)

Rusya, Filistin'e 10 bin dozu ücretsiz, 110 bin doz Sputnik V aşısı gönderecek

Filistin'in Moskova Büyükelçisi Abdel Hafız Nofal, ülkesinin Rus Sputnik V aşısından 100 bin doz satın almayı planladığını, buna ek olarak Rusya'nın 10 bin doz aşığı da ücretsiz vereceğini söyledi. (tass)

Rus Dışişleri: Afrika Birliği ile Sputnik V teslimatı üzerinde çalışıyoruz

Rusya'nın, Afrika'ya Sputnik V koronavirüs aşısının teslimatı konusunda Afrika Birliği ile diyalog yürütüldüğü belirtildi. Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın yazılı açıklamasında, "Üçüncü ülkelerden aşı alımının yanı sıra, Rus Sputnik V aşısının kıtaya teslimatı konusu üzerinde çalışmaya başlayan Afrika Birliği ile bu konuda diyalog yürütülüyor" ifadesine yer verildi. (tass/sputnik)

Kremlin: Putin ve Biden, Açık Semalar Anlaşması'yla ilgili diyalogu sürdürmeye hazır

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve ABD Başkanı Joe Biden'in, dünkü telefon görüşmesi sırasında, iki ülkenin Açık Semalar Anlaşması'na geri dönmesiyle ilgili diyalogu sürdürmeye hazır olduğu kaydedtikleri belirtildi. (sputnik/tass/euronews)

8. EKONOMİ***"Türkiye Varlık Fonu'nun banka borcu 1 milyar euro"***

Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü Zafer Sönmez, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda Türkiye Varlık Fonu Yönetim Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonu'nun 2019 mali tabloları ve faaliyetleri ile ilgili denetim raporlarının sunulduğu oturumda fonun banka borcunun 1 milyar euro olduğunu ve bunun dışında başka finansal borçlarının olmadığını belirtti. (Bloomberght)